

18 DE SETEMBRE DEL 2013

Gent corrent

«El meu deure és protegir l'alegria de viure del nen»

JOAN PUIG

Com un brot verd que bròta al solar més àrid, l'escola pública Congrés Indians de Barcelona ha transformat una plaça de ciment i diversos barracons en un espai càlid i acollidor on es practica l'«educació viva» sense pissarres ni pupitres. És un dels centres que Jordi assessora.

—¿Com era quan anava a l'escola, vostè?

—Tímid. Formava part del col·lectiu de nens invisibles, els que no se senten mirats i avancen amb més pena que glòria. L'escolarització va significar haver de reprimir constantment els meus propis interessos.

—Importava el currículum, no la persona.

—Fins als 16 anys vaig ser un alumne mediocre. No tenia recursos, maduresa ni capaci-

tat d'abstracció per assimilar el llenguatge dels llibres de text. De sobte, a segon de BUP, es va despertar en mi un interès pel coneixement. Em llevava a les cinc del matí per llegir i m'esforçava, no per treure bones notes, sinó perquè m'agradava.

—¿Què va passar?

—Abans no estava psicològicament madur per poder extreure coneixements i comprensions a través del llenguatge abstracte d'un llibre de text. Piaget ja deia que l'etapa de les operacions abstractes no comença fins als 13 o 14 anys. No obstant, l'escola a vegades sembla un telenoticiari, un bombardeig d'informació àrida, superficial, no viscuda, només sentida o mirada en un llibre de text, i això deixa poques comprensions.

Jordi Mateu Zorita

Una altra manera d'educar és possible. Ho argumenta aquest pare de tres nens, mestre i exassessor d'Ensenyament.

PER
**Gemma
 Tramullas**

—I treu les ganes d'aprendre.

—Hi ha tres necessitats bàsiques: sentir-se protegit, sentir-se vinculat i reconegut, i sentir que tens suficient autonomia per desplegar el teu desig intern, la teva curiositat. Si no em sento segur amb tu, si no em miro amb afecte ni em consideres vàlid, perdo les ganes d'aprendre.

—Molts som producte d'un sistema autòritari i directiu i ens apanyem.

—No ens apanyem bé, ni com a individus ni com a societat. El nivell d'infelicitat, d'alienació respecte al que jo desitjo, d'insensibilitat cap al que tu desitges i d'inconsciència sobre el valor de la vida és... No, no ens apanyem gens bé.

—Amb aquestes idees, ¿quant temps va durar com a mestre dins del sistema?

—Vaig estudiar Magisteri i vaig treballar 12 anys com a mestre i nou com a assessor del Departament d'Ensenyament. Ara segueixo formant part del sistema assessorant escoles com a coordinador del Centre de Recerca i Assessorament d'Educació Viva. Dins del sistema es poden fer moltes coses. Sempre he estat envoltat de mestres amb un amor i una dedicació tremendes. La crítica que faig al sistema educatiu no és a les persones, sinó a les idees que estructuraven el sistema.

—¿Si l'escola no és viva, està morta?

—No. Totes les escoles són vives; però el seu grau de vitalitat depèn del grau en què respectin les tres necessitats bàsiques. No cal anar a una escola alternativa. Quan un mestre de secundària d'un centre tradicional et mira i està per tu, encara que sigui directiu i faci exàmens i exigeixi un temari, això ja és una vivència total d'educació viva. No es tracta d'aplicar unes pràctiques pedagògiques concretes, sinó d'acompanyar els nens perquè no perdin l'alegria de la vida.

—¿Les experiències més transformadores les ha viscut a casa o a l'aula?

—A casa. Quan t'empipes amb el teu fill, amb la teva parella o amb els teus pares apareix el teu propi dolor, la teva autoestima danyada, les teves expectatives no cobertes, la teva ràbia... llavors la teva reacció no respon a aquella situació, sinó a la teva pròpia motxilla vital. L'objectiu de la vida —i això és molt íntim— és prendre consciència de les nostres motxilles per alleugerir-ne el pes; només llavors recuperarem la sensació d'un nen que està fresc. La meua filla de 2 anys és l'exemple de l'alegria profunda de l'ésser. El meu únic deure com a pare i educador és protegir aquesta alegria de viure dels nens. =